

Innlandet fylkeskommune
Pb. 4404
2325 HAMAR

Saksbehandler, innvalgstelefon
Linnea Karoline Vereide, 61266062

Røykenvika fuglefredningsområde - Tillatelse til montering av el-ferja Randsfjordferja Elrond

---

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferge, Randsfjordferja Elrond, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Tillatelsen er gitt på bestemte vilkår som er beskrevet nedenfor.

Søknaden

Vi viser til deres søknad av 15. mars 2021 angående tillatelse til å ha midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i Røykenvika fuglefredningsområde, med de forstyrrelser det vil medføre, for å få montert og sjøsatt og transport ut/inn av fredningsområdet (anslagsvis 2-6 ganger) ifm. godkjenninger og test av Randsfjordferja Elrond primært i perioden 20. mai til 7. juli, sekundært i perioden mellom 20. mai og 30. juli. Denne ferja skal erstatte eksisterende ferje som går mellom Tangen og Horn, lenger nord på Randsfjorden.

Bakgrunnen for søknaden er at Randsfjordferja Elrond, kommer til Randsfjorden i siste halvdel av mai. Den transporteres med trailere fra Drammen og kommer i 14 seksjoner. Den største delen er 33x4,5x3,4 meter og veier 93 tonn. Det er vurdert flere lokasjoner for montering, sjøsetting og testkjøring i Randsfjorden, samt metoder for sjøsetting. Røykenvika er vurdert som best plass for arbeidet, da en på andre lokasjoner enn Røykenvika må man gjøre inngrep på land og betydelige mudringsarbeider i vann. Se søknaden for vurdering av de ulike lokalitetene.

Sjøsetting av ferja vil foregå ved at en løfter element for element uti fjorden, og montere ferja på vannet fra skrogene og opp til overbygg og mast. Dette ordner to midlertidige ankere som settes et stykke ut i vika, for å holde ferja på plass og med en viss avstand fra strandkant. Ankerene blir fjernet straks det ikke lengre er behov for dem. Tilgang til ferja etableres ved å sette på en landgang mellom strand og båt. Sammenstilling av ferja på vann gir fordeler som større sikkerhet grunnet håndtering av lavere vekter og mindre belastning på grunnen, mobilkranene kan bruke større trykkplater under støttebena sine, og dermed spre tyngden mer utover. I tillegg bidrar vannet i seg selv til å redusere vektbelastningen som følge av vannets oppdriftsevne ved montering på vannet.

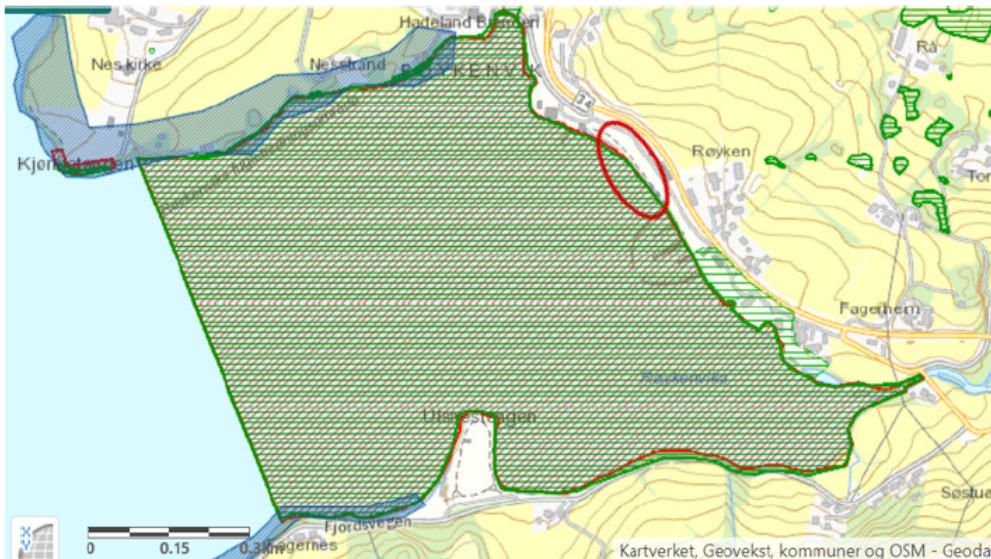

Det opplyses at det på det meste vil være 18 personer på anlegget samtidig.

Innlandet fylkeskommune foreslår følgende avbøtende tiltaket som skal ligge til grunn for tillatelsen/dispensasjonen:

1. Arbeidet med å løfte båtdelen på vannet i vika utsettes til etter den 19. mai, for å ikke være i konflikt med den mest sårbare tidsperioden for fugl i verneområdet. Etter dette vil arbeidet trolig pågå i tre til fire uker på vann og land før det er ferdig, men det søkes om noe lengere tid enn dette, fram til den 7. juli, i tilfelle det blir forsinkelser.
2. Hogst av kratt og trær langs strandkanten skal begrenses til det nødvendige.
3. Det vil iverksettes tiltak mot utslipp (oljelenser, presenning/magnetgardiner etc.) som vil være på plass for arbeid som kan medføre utslipp starter.
4. Det skal være avfallskontainere for kildesortering på land på anleggsplassen. Bl.a. skal det være beholdere for farlig avfall, som skal være tett og ha lokk.
5. Det skal lages beredskapsplan. Dette inngår som standard i tiltakshavers kontrakter, sammen med avfallsplan.
6. Det skal opprettes god dialog med naboer, café og restaurant. Det vil bli noe støy og sveiserøyk fra anlegget og det kan være behov for å begrense dette, spesielt i helger.
7. Når arbeidet med ferja er ferdig, skal anleggsplassen ryddes og tilbakeføres etter avtale med Gran kommune og Båttforeninga. Der det er kantvegetasjon og dette må tas av (tre små områder langs stranda) skal disse toppmassene (vegetasjonsdekket) tilbakeføres anleggsområdet og prioriteres lagt tilbake på ev. terrengsår langs strand.

Det opplyses at Innlandet fylkeskommune ønsker å gjennomføre prosjektet innenfor de rammer det søkes om, men dersom det skulle oppstå forhold som påvirker dette, (korona, vanddybde, markbelastning) vil fylkeskommunen be om møte og, i den grad det er mulig, rask saksbehandling av de ulike forhold. Dette er begrunnet i den tidsmessige sårbarheten i prosjektet.

Skravert grønt = Røykenvika fuglefredningsområde, Rød sirkel = Midlertidig anleggsområde for montering og sjøsetting av el-ferja. Hentet fra søknaden.

Lovgrunnlag

Røykenvika fuglefredningsområde ble opprettet 12. oktober 1990 og har som formål å bevare det rike fuglelivet og fuglenes livsmiljø i området, særlig av hensyn til trekkende vannfugl.

Vegetasjon som er viktig for fuglenes livsmiljø, er fredet mot enhver skade og ødeleggelse (jf. verneforskriften pkt. IV. 1). Fugler, herunder deres reir og egg, er fredet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser (jf. verneforskriften pkt. IV. 2). Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte produksjonsforhold eller forringe fuglenes livsmiljø (jf. verneforskriften pkt. IV. 3). I tiden f.o.m. 15. april t.o.m. 19. mai og i tiden f.o.m. 1. august t.o.m. 31. oktober er all ferdsel på tørrlagte mudderbankområder og motorisert ferdsel til lands og til vanns forbudt (jf. verneforskriften pkt. IV. 4).

Gjennomgangen av verneforskriften viser at det ikke er noen spesifikk hjemmel til tiltaket som er omsøkt. Tiltaket må derfor vurderes etter naturmangfoldloven (nml.) § 48 hvor forvaltningsmyndigheten etter første ledd første alternativ kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Ifølge nml. § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Statsforvalterens vurdering

Røykenvika fuglefredningsområde har sin hovedfunksjon som trekklokalitet for våtmarksfugler vår og høst. Den geografiske plasseringen gjør området til en svært viktig del av trekkruta som følger Randsfjorden. Flere arter opptrer i store antall, og det er observert mange sjeldne arter i området. Røykenvika er derfor vernet med særlig hensyn til et spesielt rikt og interessant fugleliv. Statsforvalteren mener det foreligger god kunnskap om verneverdiene i fuglefredningsområde, gjennom blant annet verneplanprosessen med tilhørende naturfaglige registreringer og fagrapporter, senere naturfaglig rapporter fra området og generell kunnskap om sårbarhet for forstyrrelser i området, samt registreringer av arter i Naturbase og Artskart. Statsforvalteren vil på dette grunnlaget fastslå at kunnskapen om artene og området er god og oppfyller kravet i nml. § 8. «føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 blir dermed ikke vurdert som relevant i saken.

Av forarbeidene til naturmangfoldloven framgår det at nml. § 48 ikke kan anvendes for å utvide rammen trukket opp i vernevedtaket. Nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt for at Fylkesmannen kan dispensere for omsøkte tiltak. Det at vilkårene er oppfylte, gir ikke krav på dispensasjon. I aweiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønnsmessig vurdering.

Røykenvika er et sårbart område, spesielt om våren og forsommeren for trekkende vannfugl. En lang rekke sjeldne, sårbare og truede fuglearter opptrer i verneområdet. Ifølge artskart er hele 49 rødlistede arter, hovedsakelig fugl, men også krepsdyr, karplanter, lav, moser og sopp er registrert innenfor Røykenvika fuglefredningsområde. Likevel er det i det aktuelle området og perioden det søkes om, lite aktivitet fra fugler, da fuglene i denne perioden i vesentlig grad er knyttet til den sørlige delen av verneområdet. Vi vurderer derfor at forstyrrelser på fuglelivet i dette området og i denne perioden vil være liten.

I henhold til nml. § 10 skal en påvirkning av et økosystem vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. I Røykenvika fuglefredningsområde finnes det i dag en småbåthavn og flere brygger/moloer innenfor verneområdet, og anleggsarbeidet er tenkt utført rett nord for småbåthavna. Statsforvalteren anser det som viktig at en i størst mulige grad unngår tiltak i

naturreservatet som kan virke forstyrrende på dyrelivet eller føre til skader på plante- og dyreliv. Det er derfor viktig å vurdere hvilke følger dispensasjonen kan få for framtidige søknader på lignende tiltak. Det omsøkte tiltaket er å anse som et svært spesielt tilfelle. Det er i søknaden gjort en nøye vurdering av alternative områder for etablering av anlegg. Dette ble gjort i samråd med Statsforvalteren, hvorav Røykenvika fuglefredningsområde ble vurdert som det klart beste alternative. I og med at sjeldne og truede arter er en del av verneformålet for fuglefredningsområdet, er det viktig at omsøkte tiltak ikke vil føre til forringelse av verneverdiene. Statsforvalteren vurderer at siden tiltaket utføres i et område som er mindre viktig for fuglene og i en periode hvor det er mindre fugler, vil ikke tiltaket medføre en så stor belastning på økosystemet at det ikke vil stride mot formålet med vernevedtaket eller påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. nml. § 48.

Vi vil også bemerke at det kun er selve monteringen av ferja som vil skje innenfor verneområdet, mens f.eks. hogst og rydding av vegetasjon i strandkanten i forbindelse med tiltaket, vil skje utenfor verneområdet.

For å holde forstyrrelse av våtmarksfugler så lav som mulig, blir det satt vilkår om å vise spesiell aktsomhet til fuglelivet under anleggsperioden, da ved å holde god avstand til fugler og vise hensyn. Dette fordi anleggsarbeidet og menneskelig tilstedeværelsen kan være forstyrrende for fuglelivet. Så lenge vilkårene blir fulgt, anses nml. § 11 (om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke for å ha relevans i denne saken.

Vedtak

Statsforvalteren i Innlandet gir Innlandet fylkeskommune tillatelse til midlertidig anlegg og anleggsvirksomhet i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferge, Randsfjordferja Elrond, innenfor Røykenvika fuglefredningsområde, med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven. Følgende vilkår er knyttet til tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder for de tiltak og aktiviteter som er beskrevet i søknaden i forbindelse med montering og sjøsetting av el-ferja innenfor verneområdet.
- Tillatelsen er gjeldende i perioden **20. mai til 30. juli 2021**. Det skal ikke utføres anleggsarbeid i tida f.o.m. 15. april t.o.m. 19. mai, og i tida f.o.m. 1. august t.o.m. 31. oktober med hensyn på fuglelivet.
- All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon og dyreliv, og det skal vises spesiell aktsomhet til fuglelivet under anleggsperiode, og holde god avstand til fugler.
- Det skal iverksettes avbøtende tiltak som beskrevet i søknaden og vist til på side 2 i vedtaket. De tiltakene som berører verneområdet er punkt 3, 5 og 7.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt og kunne fremvises til oppsyn og politi.

Denne dispensasjonen gjelder kun i forhold til fredningsforskriften for Røykenvika fuglefredningsområde. Dere må selv avklare behovet for tillatelse etter annet lovverk og grunneieres tillatelse før tiltaket kan utføres.

Klageadgang

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Linnea Karoline Vereide
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent